

บทคัดย่อ

การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการดำเนินงานพัฒนาคลินิก NCD Clinic Plus ในเขตสุขภาพที่ ๔ ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการดำเนินงานพัฒนาคลินิก NCD Clinic Plus และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการดำเนินงานพัฒนาคลินิก NCD Clinic Plus รูปแบบการศึกษาเป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มประชากรที่ศึกษา คือ โรงพยาบาลระดับต้น (First-level Hospital: F๑, F๓, F๓) ในเขตสุขภาพที่ ๔ จำนวน ๕๐ แห่ง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาตามแบบการประเมินคุณภาพ NCD Clinic Plus ของสำนักโรคไม่ติดต่อ กรมควบคุมโรค การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติโคสแควร์และสหสัมพันธ์ ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาคลินิก NCD Clinic Plus ภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในองค์ประกอบที่ ๓ การปรับระบบและกระบวนการบริการ ค่าเฉลี่ยน้อยสุดในองค์ประกอบที่ ๖ จัดบริการเชื่อมโยงชุมชน ประสิทธิผลการดำเนินงานพัฒนาคลินิก NCD Clinic Plus ประเมินจากผลลัพธ์บริการตัวชี้วัดการตรวจราชการและนิเทศงาน กระทรวงสาธารณสุข ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ จำนวน ๔ ตัว พบว่า โรงพยาบาลระดับต้นในเขตสุขภาพที่ ๔ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๒๖.๐ ในตัวชี้วัดผู้ป่วยความดันโลหิตสูงที่ควบคุมระดับความดันโลหิตได้ดี ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๒๔.๐ ในตัวชี้วัดผู้ป่วยเบาหวานรายใหม่ลดลงผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๒๒.๐ ในตัวชี้วัดผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดได้ดี และผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๑๔.๐ ในตัวชี้วัดผู้ป่วยความดันโลหิตสูงรายใหม่ลดลง ตามลำดับ การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของกระบวนการพัฒนาคลินิก NCD Clinic Plus พบว่า ทุกองค์ประกอบมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ การเปรียบเทียบผลลัพธ์บริการคลินิก NCD Clinic Plus ปี ๒๕๖๐ กับ ปี ๒๕๖๑ ภาพรวมเขตสุขภาพที่ ๔ พบว่า เพิ่มขึ้นในประเด็นตัวชี้วัด ร้อยละผู้ป่วยโรคเบาหวานรายใหม่ เพิ่มร้อยละ ๔.๗๓๖ ร้อยละผู้ป่วยโรคเบาหวานควบคุมระดับน้ำตาลได้ดี เพิ่มร้อยละ ๑๔.๒๖๖ และร้อยละผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงควบคุมระดับความดันโลหิตได้ดี เพิ่มร้อยละ ๗.๔๖๗ และลดลงในประเด็นตัวชี้วัดผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงรายใหม่ ลดลงร้อยละ ๔.๒๔๗ เนื่องจากเป็นพื้นที่เขตเมืองระบบการคัดกรองและการติดตามยังไม่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ควรผลักดันให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ร่วมกับสถานบริการด้านสาธารณสุข และชุมชน จัดทำนโยบาย และวางแผนการจัดบริการด้านโรคไม่ติดต่อเรื้อรังในชุมชน และจัดการด้านสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อสุขภาพภายใต้ข้อมูลและสถานการณ์ของโรคในพื้นที่ **ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ** จากการศึกษาพบว่าผู้ป่วยโรคเบาหวานรายใหม่เพิ่มขึ้น ดังนั้นระดับจังหวัดและอำเภอ คณะกรรมการ NCD board จะต้องกำหนดทิศทาง นโยบาย เป้าหมาย ให้ชัดเจน โดยนำข้อมูลมาเชื่อมโยงวิเคราะห์หาแนวทาง และแผนการป้องกันที่จะลดจำนวนผู้ป่วยโรคเบาหวานรายใหม่ สำหรับการพัฒนาคลินิก NCD Clinic Plus ควรเน้นการพัฒนาในองค์ประกอบที่ ๔ มีระบบสนับสนุนการจัดการตนเอง โดยสนับสนุนสื่อหรือเครื่องมือในการจัดการตนเองของผู้ป่วยทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ และสัมพันธ์ภาพทางสังคม และองค์ประกอบที่ ๖ จัดบริการเชื่อมโยงชุมชน ควรการสนับสนุนการจัดกิจกรรมจัดตั้งกลุ่ม/ชมรมโรคไม่ติดต่อ และมีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดูแลตนเอง และกำหนดนโยบายสาธารณะที่เอื้อประโยชน์ต่อสุขภาพของคนในชุมชน

Abstract

A study of factors related to the effectiveness of NCD Clinic Plus Clinical Development in Health District ၄, fiscal year ၂၀၁၈. The objectives were to study the performance of NCD Clinic Plus Clinic Development and to study the factors related to the effectiveness of NCD Clinic Plus Clinic Development. The study model was a survey research study. The study population was ၄၀ primary-level hospitals (First - level Hospital: F၀, F၁, F၂) in the ၄th health area. The study instrument was based on the NCD Clinic Plus Quality Assessment Form of the Bureau of Non-Communicable Diseases, Department of Control. Disease data analysis using descriptive statistics. Test hypothesis with chi-square statistics and correlation. The results of the study found that the overall development of the NCD Clinic Plus clinic is in a very good level. The highest mean in component ၈, System adjustments and service processes. The lowest mean in component ၆ provides community-connected services. Effectiveness of NCD Clinic Plus Clinical Development. Assessed from service results, government inspection and supervision indicators Ministry of Public Health, fiscal year ၂၀၁၈, ၄ numbers. It was found that the primary hospital in the ၄th health zone, ၆၆.၀% met the criteria for hypertensive patients with good blood pressure control. Passed the ၆၄.၀% threshold in the indicators of new diabetes patients decreased. Passed ၆၆.၀% criteria in indicators of diabetes patients with good blood sugar control. and passed the criteria of ၆၄.၀% in the indicators of new hypertension patients decreased, respectively. The study of the relationship between the components of the NCD Clinic Plus clinical development process found that all components were statistically correlated at the ၀.၀၅ level. Comparison of NCD Clinic Plus Clinical Service Outcomes in ၂၀၁၇ and ၂၀၁၈, an overview of the ၄th health district found that. Increase in indicator issues The percentage of new diabetics increased by ၄.၅၈၆%, the number of diabetic patients with good glycemic control increased by ၁၄.၆၆၆%, and the percentage of hypertensive patients with good control of their blood pressure increased by ၅.၄၆၅%, and the decrease into the issue of the indicator of new hypertension patients decreased by ၄.၆၄၅%, probably because it is an urban area, the screening system for follow-up still does not cover the target group.

Policy recommendations. Should encourage the local administration (local administration) together with the public health service center and the community to formulate policies and plan for the provision of non-communicable diseases in the community. and manage the environment to be conducive to health under the information and situation of disease in the area. **Practical suggestions.** Studies have shown that new cases of diabetes have increased. Therefore, at the provincial and district level, the NCD board must clearly define directions, policies, goals by bringing the information to be linked to analyze and find guidelines. and prevention plans to reduce the number of new diabetes cases. For the development of NCD Clinic Plus clinics, emphasis should be placed on the development of component ၄, self-management support systems. by supporting media or tools for self-management of patients physically, emotionally and socially and component ၆ provides community-connecting services should support the organization of activities for establishing non-communicable disease groups/clubs and have activities to exchange and learn to take care of yourself and formulate public policies that benefit the health of people in the community.